

Wojciech Góralski

WALOR DOWODOWY *CONFESSIO SIMULANTIS*
W ORZECZNICTWIE TRYBUNAŁU ROTY RZYMSKIEJ

Streszczenie

Znaczącym *novum* KPK z 1983 r. jest nadanie waloru dowodowego oświadczeniom stron w sprawach *nullitatis matrimonii* (can. 1536 § 2), co powtarza instrukcja *Dignitas connubii* (art. 180 § 1). Ponadto w art. 181 tejże instrukcji stwierdza się, iż gdy chodzi o zeznania stron pozasądowe przeciwko ważności małżeństwa oraz inne ich oświadczenia pozasądowe przedstawione w sądzie, to do sędziego należy ocena ich znaczenia, po wzięciu pod uwagę wszystkich okoliczności. Z kolei *motu proprio* Franciszka *Mitis Iudex* stanowi, iż w sprawach o nieważność małżeństwa zeznanie sądowe i oświadczenia stron, wsparte znacząco przez świadków co do ich wiarygodności, mogą mieć moc pełnego dowodu, którą winien ocenić sędzia, uwzględniając wszystkie wskazówki i poszlaki.

Analiza orzecznictwa Roty Rzymskiej w sprawach z symulacji pozwala poznać szereg wypracowanych przez ten trybunał zasad interpretacyjnych w odniesieniu zarówno do *confessio iudicialis*, jak i *extraiudicialis*. Jednocześnie potwierdza, że walor dowodowy w postaci *confessio simulantis* w obszarze wymienionej kategorii spraw jest znaczący.

Słowa kluczowe: małżeństwo; nieważność małżeństwa; dowód; symulacja zgody małżeńskiej; wyznaczenie symulanta.

A PROOF VALUE OF *CONFESSIO SIMULANTIS*
IN THE ROMAN ROTA JUDICATURE

Summary

An important *novum* in the Code of Canon Law dated 1983 is placing a proof value on statements of parties in *nullitatis matrimonii* cases (can. 1536 § 2), which is repeated in *Dignitas connubii* Instruction (art. 180 § 1). What is more, it is stated in art. 181 of this Instruction that when it comes to extrajudicial statements of parties concerning the validity of marriage as well as other their extrajudicial statements presented in court, it is a judge whose role is to evaluate their importance, after considering all circumstances. Francis' *Mitis Iudex motu proprio* on the other hand states that in cases on the validity of marriage court testimonies and statements of parties, the credibility of which is importantly supported by witnesses, can serve as full evidence, which should be evaluated by a judge who takes all hints and circumstantial evidence into account.

The analysis of the Roman Rota judicature in cases on simulation enables to learn about a number of interpretational rules developed by this tribunal both in relation to *confession iudicialis* and *extraiudicialis*. At the same time it confirms that the proof value in the form of *confession simulantis* in the area of the abovementioned category of matter is of importance.

Key words: marriage; invalidity of marriage; proof; simulation of marriage consent; a confession of a person simulating marriage.